मैत्रावरुणर्वसिष्ठः।इन्द्राग्नी। गायत्री, १२ अनुष्टुप्

इयं वामस्य मन्मन इन्द्राग्नी पूर्व्यस्तुतिः।अभ्राद्वृष्टिरिवाजनि॥ ७.०९४.०१

इन्द्राग्नी। अस्य- एतस्य। मन्मनः- मुनेः। इयम्- एषा। पूर्व्यस्तुतिः- सनातनस्तुतिः। अभ्रात्- मेघात्। वृष्टिः। इव। अजनि- जाता ॥१॥

शृणुतं जरितुर्हवमिन्द्राग्नी वनतं गिरः।ईशाना पिप्यतं धियः॥ ७.०९४.०२

जरितुः- स्तोतुः। हवम्- आह्वानम्। शृणुतम्। इन्द्राग्नी। गिरः- वचः। वनतम्- सम्भजतम्। ईशाना- ईश्वरौ। धियः। पिप्यतम्- पूरयतम् ॥२॥

मा पापत्वाय नो नरेन्द्राग्नी माभिशस्तये।मा नो रीरधतं निदे॥ ७.०९४.०३

नः- अस्मान्। पापत्वाय। मा कुरुतम्। नरा- हे नेतारौ। इन्द्राग्नी। अभिशस्तये- अपकीर्त्यै। मा कुरुतम्। नः- अस्मान्। निदे- निन्दकाय। मा। रीरधतम्- वशीकुरुतम् ॥३॥

इन्द्रे अग्ना नमो बृहत्सुवृक्तिमेरयामहे।धिया धेना अवस्यवः॥ ७.०९४.०४

अवस्यवः- रक्षाकामा वयम्। इन्द्रे- बलाधिदैवते। अग्नौ- क्रत्वधिदैवते। बृहत्- महत्। नमः। सुवृक्तिम्- मन्त्रम्। आ ईरयामहे- प्रेरयामः। धिया- बुद्ध्या। धेनाः- वचः प्रेरयामः ॥४॥

ता हि शश्वन्त ईळत इत्था विप्रास ऊतये।सबाधो वाजसातये॥ ७.०९४.०५

ता- तौ। हि- खलु। शश्वन्तः- बहवः। विप्रासः- मेधाविनः। सबाधः- वृत्रबाधिताः। वाजसातये- सद्गतिलब्धये। इत्था- एवम्। ऊतये- रक्षायै। ईळते- स्तुवन्ति ॥५॥

ता वां गीर्भिर्विपन्यवः प्रयस्वन्तो हवामहे।मेधसाता सनिष्यवः॥ ७.०९४.०६

ता- तौ। वाम्- युवाम्। गीर्भिः- वाग्भिः। विपन्यवः- मन्त्रयुक्ताः। प्रयस्वन्तः- हव्यवन्तः। सनिष्यवः- सम्भजनकामा वयम्। मेधसाता- मेधालाभाय। हवामहे- आह्वयामः ॥६॥

Dr. Ranganji

WEBOLIM

इन्द्रा॑ग्नी॒ अव॒सा ग॑तम॒स्मभ्यं॑ चर्षणीसहा। मा नो॑ दुः॒शंस॑ ईशत॥ ७.०९४.०७

इन्द्राग्नी। अवसा- रक्षाशक्त्या। अस्मभ्यम्- नः। चर्षणीसहा- शत्रवभिभावुकौ। आ गतम्- आगच्छतम्। नः- अस्मान्। दुःशंसः- दुष्कीर्तिः। मा। ईशत- वशीकरोतु ॥७॥

मा कस्य॑ नो॒ अररुषो धू॒र्तिः प्रण॒ङ्मर्त्य॑स्य। इन्द्रा॑ग्नी॒ शर्म॑ यच्छतम्॥ ७.०९४.०८

कस्य- कस्यचिदपि। अररुषः- अरेः। मर्त्यस्य। धूर्तिः- हिंसा। नः- अस्मान्। मा। प्रणक्- प्राप्नोतु। इन्द्राग्नी। शर्म- क्षेमम्। यच्छतम्- दत्तम् ॥८॥

गोम॒द्धिर॑ण्यव॒द्वसु॒ यद्वा॒मश्वा॑व॒दीम॑हे। इन्द्रा॑ग्नी॒ तद्वने॑महि॥ ७.०९४.०९

गोमत्- धेनुयुक्तम्। चिद्रश्मिसम्पन्नम्। हिरण्यवत्- सुवर्णयुक्तम्। ज्योतिःसम्पन्नम्। अश्वावत्- तुरगयुक्तम्। प्राणसम्पन्नम्। वसु- धनम्। वाम्- युवाभ्याम्। इन्द्राग्नी। ईमहे- याचामहे। तत्। वनेमहि- सम्भजेमहि ॥९॥

यत्सोम॒ आ सु॒ते नर॑ इन्द्रा॒ग्नी अजो॑हवुः। सप्ती॑वन्ता सप॒र्यवः॥ ७.०९४.१०

सपर्यवः- परिचरणकामाः। नरः- मनुष्याः। सोमे- रसे। आ सुते- निष्पादिते। सप्तीवन्ता- प्राणाश्वयुक्तौ। इन्द्राग्नी। अजोहवुः- आह्वयन्ति ॥१०॥

उ॒क्थेभि॑र्वृत्र॒हन्त॑मा॒ या म॑न्दा॒ना चि॒दा गि॒रा। आङ्गू॑षैरा॒विवा॑सतः॥ ७.०९४.११

वृत्रहन्तमा- अतिशयेन आवरणनाशकौ। मन्दाना- तर्पकौ। गिरा- वाचा। उक्थेभिः- शस्त्रैः। आङ्गूषैः- घोषैः। आविवासतः- परिचर्येते ॥११॥

ताविद्दुः॒शंसं॒ मर्त्यं॒ दुर्वि॑द्वांसं रक्ष॒स्विन॑म्।
आ॒भो॒गं हन्म॑ना हतमुद॒धिं हन्म॑ना हतम्॥ ७.०९४.१२

Dr. Rangaji

WEBOLIM

तौ । दुःशंसम्- दुर्वाचम् । दुर्विद्वांसम्- दुर्ज्ञानयुक्तम् । मेधामधर्मे प्रयोक्तारम् । रक्षस्विनम्- स्वार्थम् । यस्माद्वयं रक्षितव्यास्तद्रक्ष इति यास्कः । आभोगम्- अपहृत्य भोक्तारम् । उदधिम्- जीवोदकबन्धकं शम्बरम् । हन्मना- वज्रेण । हतम्- नाशयतम् ॥१२॥

Dr. Ranganji

WEBOLIM